

HISTORISKE FILMFORTÆLLINGER



Still: Krigens Hemmeligheder

Der er en lang tradition for at skildre vores historie gennem fiktive fortællinger. Eksempler er filmen "En kongelig affære", tv-serierne "1864" og ikke mindst "Matador", der med utallige genudsendelser i dag har sat sig som en kollektiv bevidsthed om livet i Danmark omkring 2. verdenskrig.

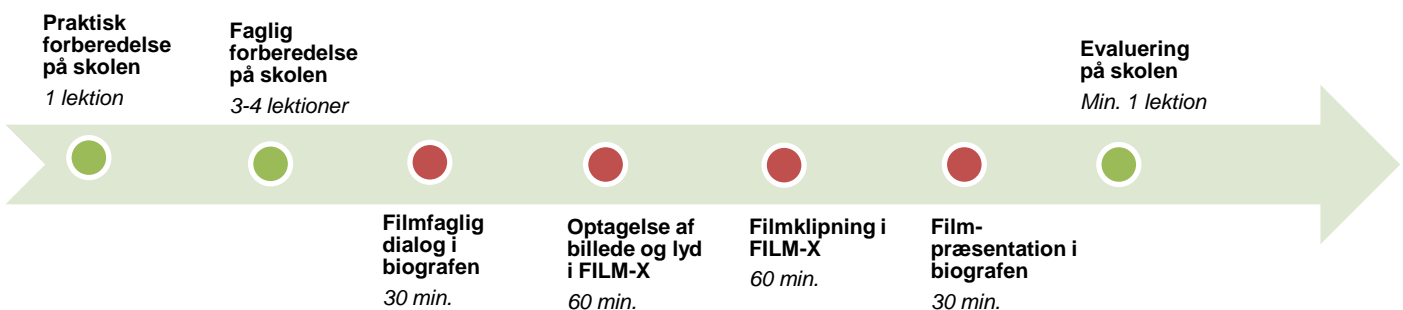
I dette FILM-X forløb skal eleverne i filmhold skabe en fiktiv fortælling, der har en historisk vinkel.

I kan vælge at tage afsæt i enten

- Modstandskampen under 2. verdenskrig, eller
- Immigration - i fortiden eller fremtiden

Forløbet er helt oplagt som et tværfagligt forløb mellem dansk, historie og evt. samfundsfag. Aktiviteterne kobler teori og praksis og understøtter primært kompetenceområderne fremstilling og fortolkning i dansk samt kildearbejde og historiebrug i historiefaget.

FILM-X forløbet består af syv faser:



Denne vejledning støtter i de tre faser, der foregår på skolen, og beskriver aktiviteter og videns-/færdighedsmål for netop dette forløb.

Under selve besøget i FILM-X guider to undervisere eleverne. De introducerer til teknik, udfordrer eleverne filmfagligt og coacher eleverne i at varetage deres funktioner på filmholdet.

Din rolle som lærer er først og fremmest at forberede og efterbearbejde FILM-X besøget med klassen. Under elevernes arbejde i FILM-X vil der være behov for, at du:

- Støtter elevernes samarbejde og fokus på den valgte historiske periode
- Laver aftaler med elever, der holder pause undervejs i forløbet
- Er til stede og observerer dine elever i nye roller og omgivelser

Derudover kan du dokumentere elevernes arbejdsproces i en kort animationsfilm, som du optager på iPad i vores FILM-X Animations app. Filmen vil være en super indgang til evalueringen hjemme på skolen, og samtidigt får du selv en *hands on* erfaring med hjem. Tag selv en iPad med eller lån en hos underviserne i FILM-X.

FASE 1: Praktisk forberedelse

Den praktiske forberedelse på skolen er vigtig for at eleverne kender deres ramme og rolle, inden de kommer til FILM-X. Her skal I gøre følgende:

- Eleverne inddeles i filmhold, fordeles på studier og får en funktion:
 - o Studie 1 og 2: Instruktør, fotograf / klipper, 3-5 skuespillere
 - o Studie 3: Instruktør, instruktørassistent / klipper, 3-5 skuespillere
 - o Animation 1 og 2: 2-4 elever i hvert studie – eleverne skiftes til at optage billeder og animere figurer

Eleverne bør vide, hvad deres funktioner indebærer. Giv dem evt. følgende stikord:

Instruktøren skal:

- Lede holdet og tage beslutninger ved uenighed
- Holde fast i filmens handling
- Vejlede skuespillerne og sætte optagelser i gang ("Action")

Fotografen / assistenten skal:

- Vælge kostumer og rekvisitter i dialog med instruktør og skuespiller
- Klippe mellem to kameraer under optagelserne (studie 1 og 2)
- Starte optagelsen på computeren
- Bevæge bilen for at skabe liv i billedet (studie 3)
- Sidde ved tasterne under klipningen

Skuespillerne skal:

- Lytte til instruktøren og være klar til optagelse
- Komme med inputs til deres rolle – f.eks. replikker og kropssprog
- Leve sig ind i deres rolle og blive i den under optagelserne

Videns-/færdighedsmål: Eleven kan organisere samarbejde om fremstilling. Eleven har viden om produktionsplanlægning, roller, faser, ressourcer, opgavetyper og deadlines.



FASE 2: Faglig forberedelse

I skal hjemme på skolen arbejde med det valgte tema: Modstandskampen eller immigration.

Emnet *modstandskampen under 2. verdenskrig* ligger indenfor en afgrænset tidsperiode, og her findes et væld af gode kilder, der kan inspirere elevernes egne fortællinger. Dramaet i fortællingen kan udspringe fra planlægningen eller gennemførelsen af en konkret aktion, afsløringer og stikkere, fortælleinklen kan følge tyskernes, osv.

Emnet *immigration* er mere bredt og tager afsæt i, at mennesket altid har emigreret. Elevproduktionerne kan spænde lige fra lykkeriddere på jagt efter guld og eventyr, til mennesker på flugt fra krig eller klimaforandringer. Immigration kan inspirere både til historiske fortællinger omhandlende en konkret periode eller begivenhed, og nutidige fortællinger, hvor I f.eks. kan interviewe immigranter i jeres nærmiljø eller udnytte at mange klasser har elever med forældre som har prøvet at emigrere, og lade førstehåndsfortællinger inspirere elevernes filmfortællinger. En tredje vinkel er at lade eleverne skabe en fremtidsfortælling, hvor de forestiller sig selv at emigrere. I alle tilfælde forholder de sig til: Hvorfor, hvordan, hvorhen – og ligeledes hvornår, personerne i deres film emigrerer.

Sidst i denne vejledning finder du links til relevante film og undervisningsmaterialer til begge emner, som kan anvendes, når eleverne skal klædes på til at arbejde selvstændigt med emnet i en filmfortælling.

Til planlægningen af selve filmproduktionen i FILM-X, skal hvert filmhold vælge en scenografi / baggrundsfilm til deres film og planlægge et plot. Til denne del af forberedelsen anvendes elevarkene, der kan printes fra hjemmesiden under menuen "Læremidler". Der findes et ark målrettet de to emner til hvert studie.

Eleverne i studie 1, 2 og 3 bør på forhånd vide følgende:

- Studie 1 og 2 har to kameraer, green screen og dialog eftersynkroniseres i lydstudie
- Studie 3 har et kamera, bagprojektion og indbygget mikrofon
- Kamera og lys er indstillet på forhånd
- Scenografien udgøres af en baggrundsfilm på mellem 1 og 2 minutter – denne film kan ikke forlænges
- Filmholdene arbejder med udvalgte baggrundsfilm, hvilket fremgår af elevarkene
- Der kan kun gemmes én filmoptagelse, som tages med videre til klippecomputeren
- Til de fleste baggrundsfilm findes "indklip", der kan bruges både til at skabe handling og visuel variation. Indklippene lægges ovenpå elevernes optagelser i klipningen – skuespillerne kan ikke selv optræde i klippet
- Klipningen foregår i forenklet software med billede- og lydbibliotek
- I FILM-X findes en række kostumer og rekvisitter, men er der noget specifikt, der skal indgå i fortællingen, medbringer eleverne selv dette.

Eleverne i animationsstudierne bør vide følgende:

- Filmen optages med stopmotion teknik. Der tages 12 billeder for at skabe 1 sek. og filmene bliver typisk 15-30 sekunder
- Eleverne kan selv indstille kamera og lys
- Eleverne kan optage med 2D (liggende) eller 3D (stående) opstilling
- Filmholdene arbejder med udvalgte baggrunde fra FILM-X på baggrund af den valgte historiske periode – eller de medbringer deres eget univers (figurer skal være ca. 10 cm i højden og baggrunde liggende A3). Vejledning følger i elevarkene
- Filmen optages i FILM-X animation – vores gratis online værktøj, som eleverne kan afprøve på forhånd eller arbejde videre med efter besøget.

Eleverne bruger hjemmesiden "www.dfi.dk/film-x > Skolebesøg > Elevforberedelse.." som supplement til elevarkene. Her finder hvert filmhold en side med beskrivelse af tekniske muligheder og filmmaterialer til hvert studie.

Videns-/færdighedsmål: Eleven kan forberede større multimodale produktioner. Eleven har viden om research, optagelse og skitser. Eleven kan konstruere historiske fortællinger. Eleven kan udvælge kilder til belysning af historiske problemstillinger.



FASE 3: Oplæg i biografen

Selve FILM-X forløbet indledes med, at klassen præsenteres for filmeksemplere, der skildrer det valgte tema. Vi reflekterer over spændet mellem fakta og fiktion i denne genre af film og diskuterer, hvordan en film kan fungere som kilde? Hvilke styrker og begrænsninger er der?

Videns-/færdighedsmål: Eleven kan formulere egne oplevelser og sansninger i æstetisk sprog. Eleven har viden om æstetisk sprogbrug. Eleven har viden om kildekritiske begreber og kan bruge disse i arbejdet med historiske spor, medier og andre udtryksformer.

FASE 4: Optagelse af billede og lyd i FILM-X

Under selve FILM-X forløbet samarbejder eleverne i deres filmhold om at bringe deres egen historiske fortælling til live. Her anvender de det materiale, de har forberedt hjemme på skolen, og arbejder med scenografien gennem udvælgelse af kostumer og rekvisitter.

De vil være tid til at eksperimentere og ændre på fortællingen, og undervejs kommer guiderne med indspark, således at fortællingen bliver troværdig og klar for en udenforstående.

Videns-/færdighedsmål: Eleven kan fremstille sammenhængende tekster i forskellige genrer og stilarter. Eleven kan bruge kroppen som udtryk. Eleven kan deltage aktivt, åbent og analytisk i dialog. Eleven kan konstruere historiske fortællinger. Eleven har viden om elementer, der indgår i historiske scenarier.

FASE 5: Klipping i FILM-X

Under klipningen er fotografen / instruktørassistenten den der sidder med musen. Resten af holdet deltager med idéer og refleksioner ift. indklip, effektlyde og musik, de vil have med i filmen, og her går de særligt på jagt efter lyde, der afspejler den valgte periode.

Videns-/færdighedsmål: Eleven kan fremstille større multimodale produktioner. Eleven har viden om virkemidler, grafisk design og efterproduktion.

FASE 6 og 7: Filmpræsentation i biografen og evaluering på skolen

Vi slutter forløbet af med, at holdene præsenterer deres proces og færdige film for klassen i vores biograf. Vi ser på hvordan fortælling og scenografi rammer den valgte historiske periode.

Vi opfordrer til, at I på skolen følger op med en dybere refleksion over elevernes læring. I den forbindelse kan filmholdene anvende vore evalueringsark, der kan downloades via dette link: http://www.dfi.dk/~media/Sektioner/Filmhuset/Film-x/Undervisningsmaterialer/evaluering_filmx.ashx

Måske har I mod på at starte en ny produktion op med det udstyr, I har adgang til på skolen, så eleverne kan opnå større fortrolighed med at anvende de multimodale udtryksformer.

Videns-/færdighedsmål: Eleven kan respondere på forholdet mellem produktion og genre. Eleven kan opstille mål for nye fremstillingsprocesser. Eleven kan læse historiske kilder og udtrykke sig mundtligt og skriftligt om deres indhold og formål.

Relevante undervisningsmaterialer og film til forberedelsen

På Filmcentralen.dk kan du finde både kort- og spillefilm samt undervisningsmaterialer, der er relevante for dette forløb, og som kan anbefales at anvende i den faglige del af jeres forberedelse hjemme på skolen.

Immigration:

- Temasider med samling af film og arbejdsspørgsmål:
 - Grænseland: <http://filmcentralen.dk/grundskolen/tema/tema-graenseland>
 - Hvor har jeg hjemme? <http://filmcentralen.dk/grundskolen/undervisning/hvor-har-jeg-hjemme#.WVNn5Via11M>
- "Bawke", kortfilm om far og søn på flugt, 4.-6. klasse, <http://filmcentralen.dk/grundskolen/film/bawke>
- "Almanya", spillefilm om tyrkisk gæstearbejderfamilie i Tyskland, 4.-10. klasse, <http://filmcentralen.dk/grundskolen/film/almanya-velkommen-til-tyskland-0>
- "Fuglene over sundet" (8.-10. klasse) – spillefilm om flugt til Sverige under 2. verdenskrig <http://filmcentralen.dk/grundskolen/undervisning/fuglene-over-sundet#.WZLAW1gUI1M>

2. verdenskrig og modstandskampen:

- Temaside om 2. Verdenskrig med materialer til seks film: <http://filmcentralen.dk/grundskolen/undervisning/anden-verdenskrig-0#.VlhMf1hzPIU>
- "Krigens hemmeligheder", spillefilm (5.-7. klasse): <http://filmcentralen.dk/grundskolen/undervisning/krigens-hemmeligheder#.VlgXIVhzPIU>
- "9. April" (8.-10. klasse) – undervisningsmateriale med udvalgte klip: <http://filmcentralen.dk/grundskolen/undervisning/9-april#.VlgXOIhzPIU>
- "Under sandet" (8.-10. klasse) - undervisningsmateriale med udvalgte klip: <http://filmcentralen.dk/grundskolen/undervisning/under-sandet#.WZLAm1gUI1M>
- "Fuglene over sundet" (8.-10. klasse) - undervisningsmateriale med udvalgte klip: <http://filmcentralen.dk/grundskolen/undervisning/fuglene-over-sundet#.WZLAW1gUI1M>
- "Der Untergang" (8.-10. klasse) <http://filmcentralen.dk/grundskolen/undervisning/der-untergang#.VlhMTFhzPIU>
- "Seven minutes in the Warsaw ghetto" – kortfilm egnet fra 5. Klasse og op <http://filmcentralen.dk/grundskolen/film/seven-minutes-warsaw-ghetto>

Kontakt

Har du brug for hjælp eller inspiration til forberedelsen, kan du kontakte Skoletjenesten på tlf. 3374 3669 eller sende en mail til film-x@dfi.dk